

UPPSALA
UNIVERSITET

Resultat från lärarutbildningskonventets alumnienkäter

2011, 2013, 2015, 2017

Emil Bertilsson, emil.bertilsson@edu.uu.se

Universitetslektor i utbildningssociologi

Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi (SEC)

Institutionen för pedagogik, didaktik och utbildningsstudier

Uppsala universitet

UPPSALA
UNIVERSITET

Innehåll

- Kort om tillvägagångssätt
- Rapportens struktur
- Huvudsakliga resultat
- Några ”personliga” reflektioner

Bearbetning och analys

Jämförbara data:

- Enkätfrågornas jämförbarhet över tid
- Lärarutbildningsinriktningarnas jämförbarhet över tid

Enkäterna är till stora delar jämförbar...

Dock används olika likert-skolor:

2011

1. Min lärarutbildning har gett mig goda kunskaper...

a) ... om barns/ungdomars lärande

Instämmer helt	Instämmer till stor del	Instämmer delvis	Instämmer till liten del	Instämmer inte alls
☐	☐	☐	☐	☐

2017

1. I vilken grad har din lärarutbildning gett dig goda kunskaper...

a) ... om barns/ungdomars lärande?

I mycket hög grad	I ganska hög grad	I ganska låg grad	I mycket låg grad
☐	☐	☐	☐

Kategorisering av lärarutbildningsinriktningar

Fritidshem
Fritidshem/grundsk tidiga år samt förskola/fritidshem/grundsk tidiga år
Förskola/förskoleklass/grundsk tidiga år
Förskola/förskoleklass
Förskola/förskoleklass/fritidshem
Grundskolans senare år
Grundskolans senare år/gymnasieskolan
Grundskolans tidigare år samt Grundskolans tidigare och senare år
Gymnasieskolan
Övriga kombinationer av verksamheter
Yrkeslärarexamen
Ämneslärarexamen, gymnasieskolan
Ämneslärarexamen, åk 7-9
Förskollärarexamen
Grundlärarexamen, fritidshem
Grundlärarexamen, förskoleklass/årskurs 1-3
Grundlärarexamen, årskurs 4-6

Fritidshem
Fritidshem/grundsk tidiga år samt förskola/fritidshem/grundsk tidiga år
Förskola/förskoleklass/grundsk tidiga år
Förskola/förskoleklass
Förskola/förskoleklass/fritidshem
Grundskolans senare år
Grundskolans senare år/gymnasieskolan
Grundskolans tidigare och senare år samt Grundskolans tidigare år
Gymnasieskolan
Övriga kombinationer av verksamheter
Yrkeslärarexamen samt Ämneslärarexamen, gymnasieskolan

Kategorisering av lärarutbildningsinriktningar

Fritidshem

Förskola/Förskoleklass/Grundskolans tidigare år

Grundskolans tidigare år

Grundskolans senare år/Gymnasieskolan

Yrkeslärarexamen (endast 2017 års alumnenkät)

Rapportens struktur

Inledning

Data och metoder

Urval och insamling, bearbetningar och klassificeringar

Alumnernas nuvarande arbetssituation

Alumnernas syn på lärarutbildningen och dess innehåll

Generella åsikter

Utbildningens betydelse för yrkesutövningen

Åsikter om olika innehållsområden i lärarutbildningen

Avslutande kommentarer

UPPSALA
UNIVERSITET

Alumnernas nuvarande arbetssituation

En klar majoritet arbetar som lärare...

Andel av alumnerna som arbetar inom skolverksamhet eller motsvarande.

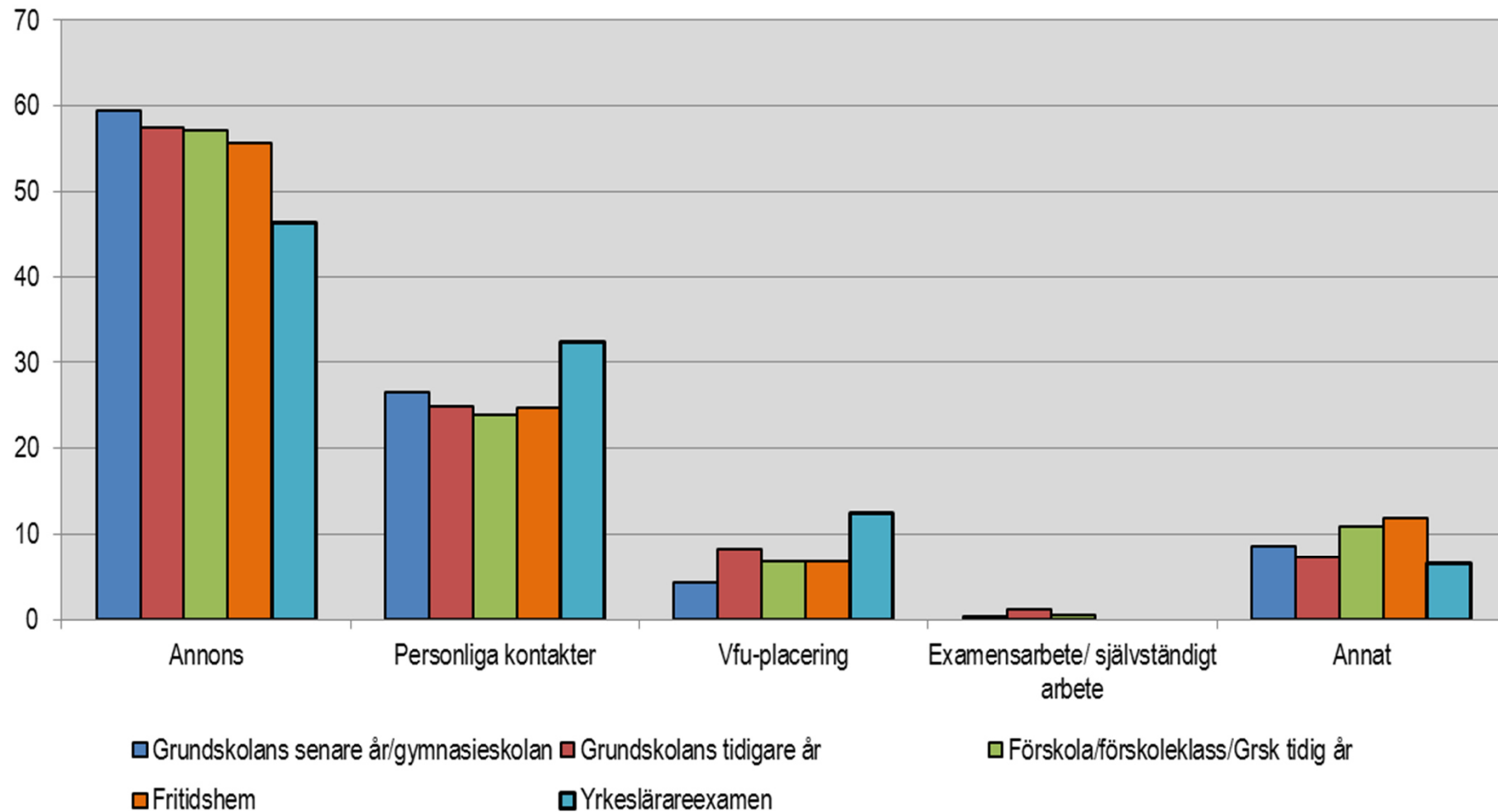
	2017	2015	2013
Samtliga alumner	84,6	83,7	82,3
Fritidshem	91,0	88,0	87,3
Förskola/Förskoleklass/Grsk tidigare år	85,1	84,2	83,0
Grundskolans tidigare år	81,8	82,2	82,3
Grundskolans senare år/gymnasieskolan	86,4	83,3	81,8

Huruvida man arbetar inom den verksamhet som utbildningen
Avsåg.

2017	Ja, helt eller till största delen	Ja, delvis	Nej, inte alls
Fritidshem	76,1	21,0	2,9
Förskola/Fsk.klass/Grsk tidigare år	88,3	9,6	1,6
Grundskolans tidigare år	89,1	8,8	1,7
Gr.sk senare år/Gymnasieskolan	78,1	18,2	3,2
Yrkeslärarexamen	82,0	10,7	5,5

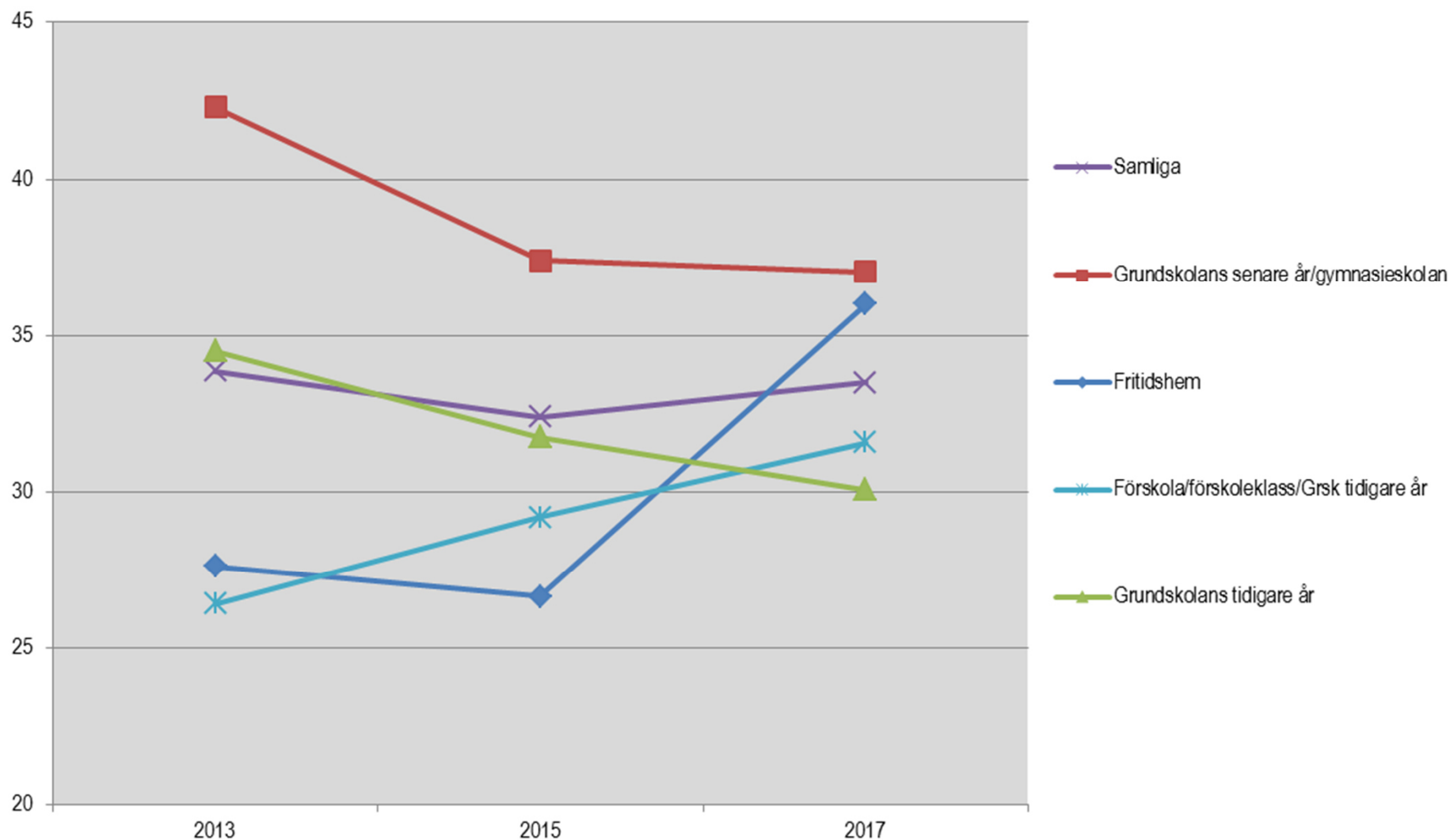

Arbete har man i huvudsak fått via annonser..

Många har dock funderat på att byta karriär...

Andel alumner som svarat ”Instämmer helt” eller ”Instämmer till stor del” på påståendet ”Mina erfarenheter i yrket har fått mig att fundera på att byta karriär”.

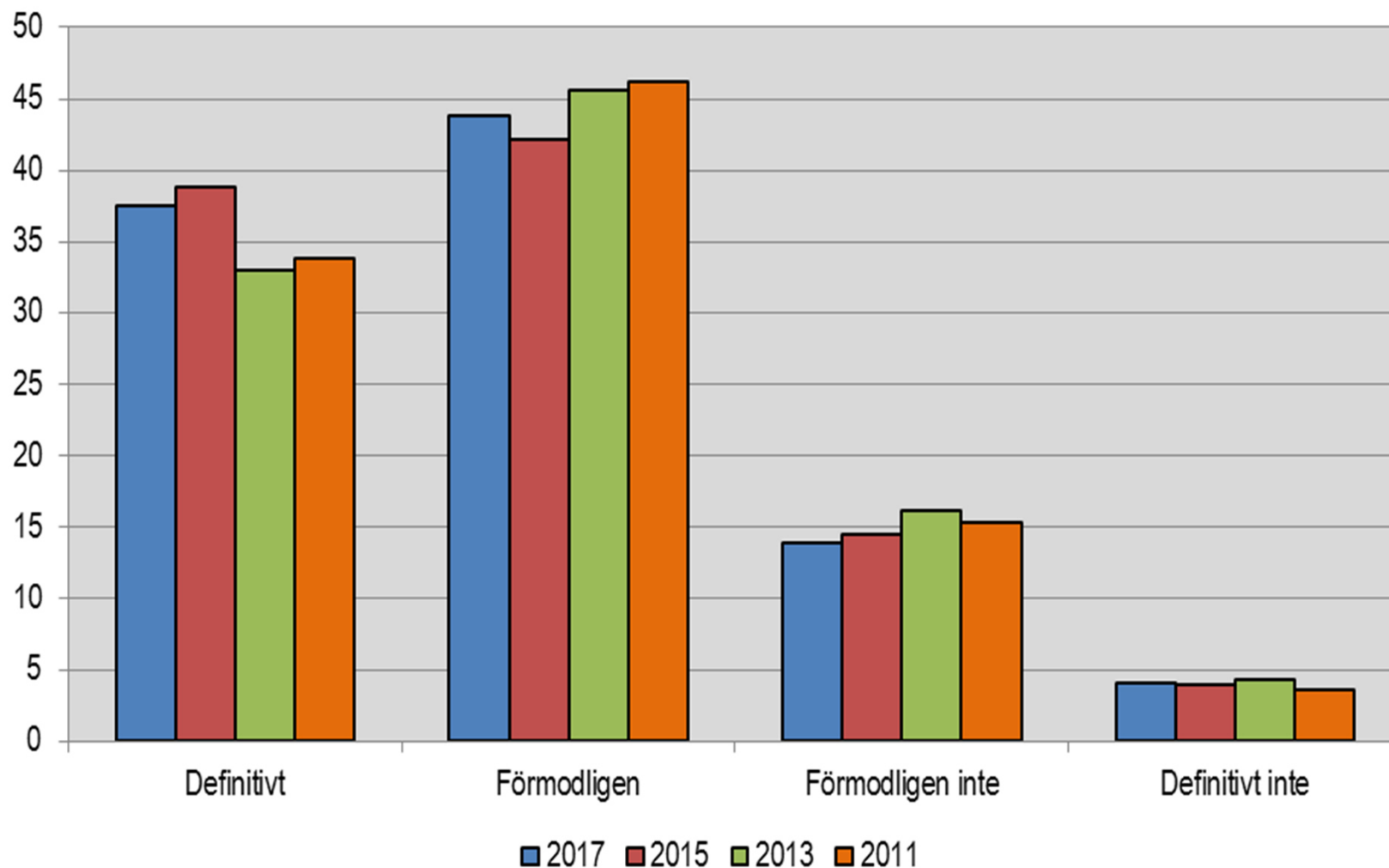

UPPSALA
UNIVERSITET

Generella åsikter om utbildningen

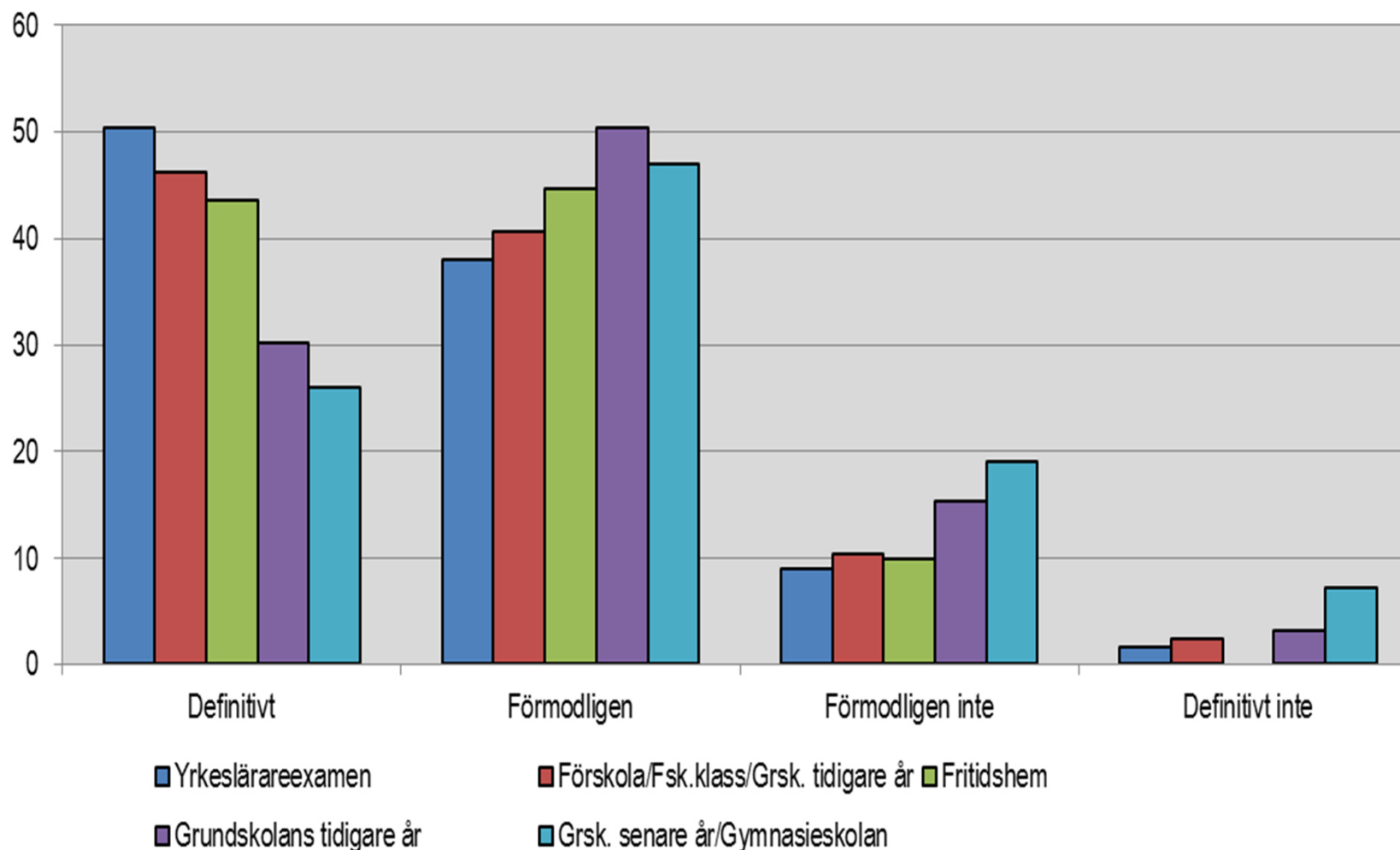
Många kan tänka sig rekommendera lärarutbildningen...

Svar på frågan: ”Skulle du rekommendera andra att studera på lärarutbildningen på samma universitet/högskola som du har studerat på?” Samtliga alumner, andelar.

...men skillnaderna är stora mellan lärarutbildningsinriktningar

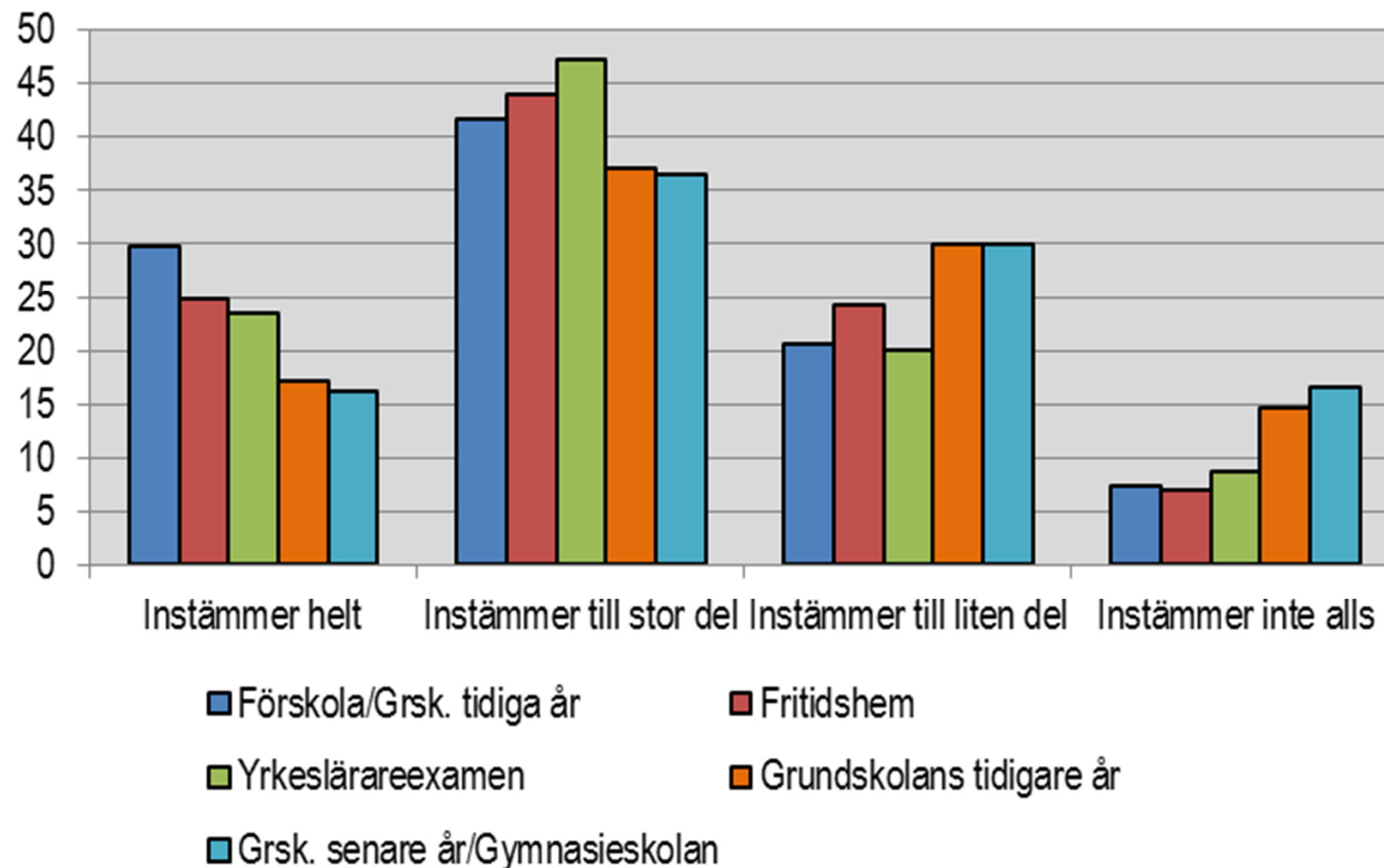
Svar på frågan: ”Skulle du rekommendera andra att studera på lärarutbildningen på samma universitet/högskola som du har studerat på?” Fördelat på olika lärarutbildningsinriktningar, 2017

Även syn på kravnivån varierar

Under min utbildning upplevde jag att det ställdes höga krav på mig som student, fördelat på olika lärarutbildningsinriktningar 2017, andelar.

UPPSALA
UNIVERSITET

Utbildningens betydelse för yrkesutövningen

Utbildningens betydelse för yrkesutövningen

Fråga 1-7 i enkäten med tillhörande underfrågor,
sammanlagt 25 st frågor av typen:

”I vilken grad har din lärarutbildning gett dig goda
kunskaper...”

Alt.

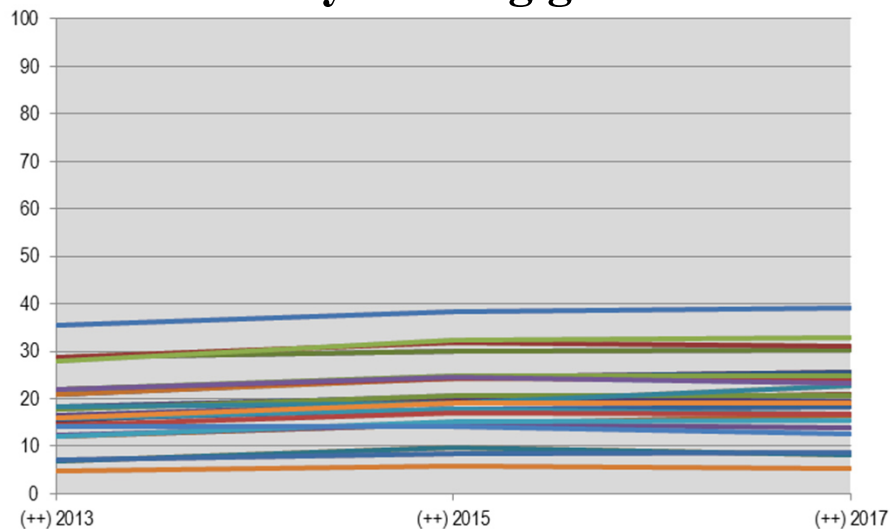
”I vilken grad har din lärarutbildning gett dig
förmåga...”

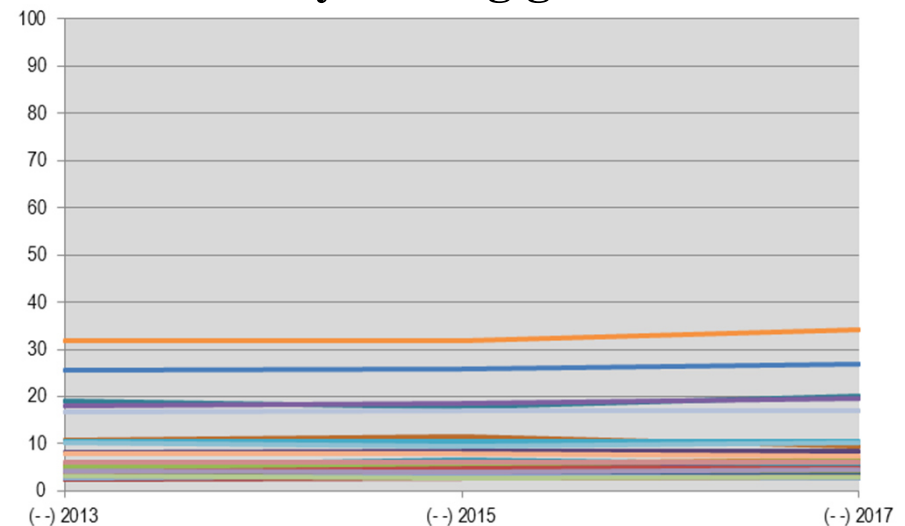
UPPSALA
UNIVERSITET

Lite variation över tid i svarsmönster

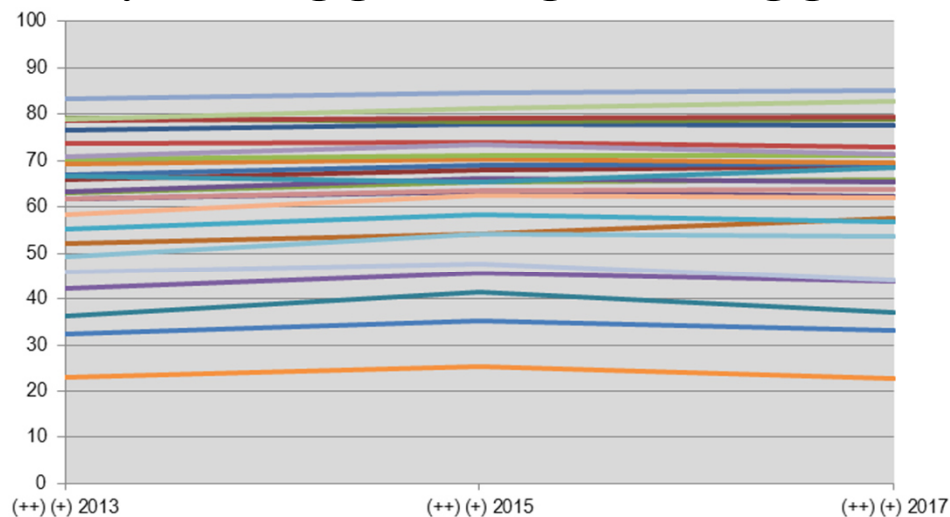
I mycket hög grad

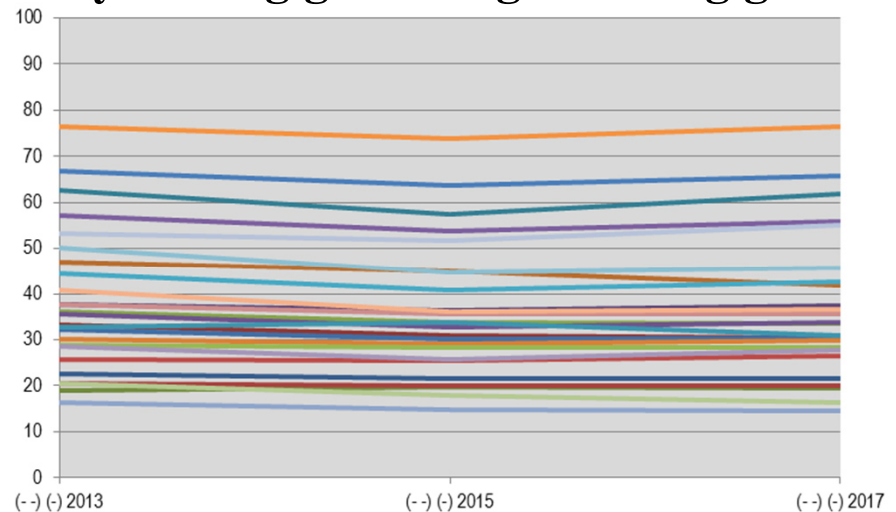
I mycket låg grad

I mycket hög grad + I ganska hög grad

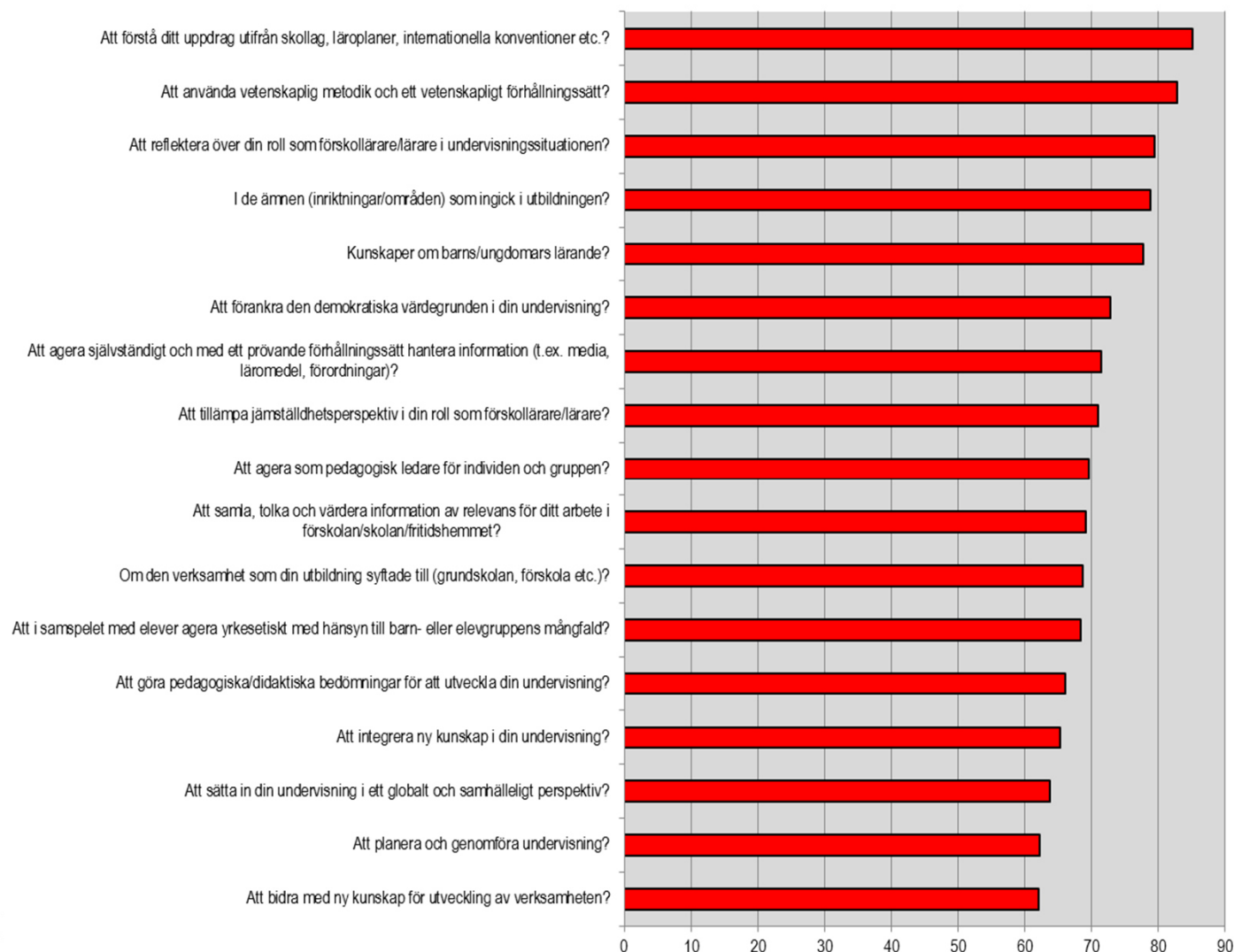

I mycket låg grad + I ganska låg grad

Förmågor och kunskaper som lärarutbildningen bidragit med mest

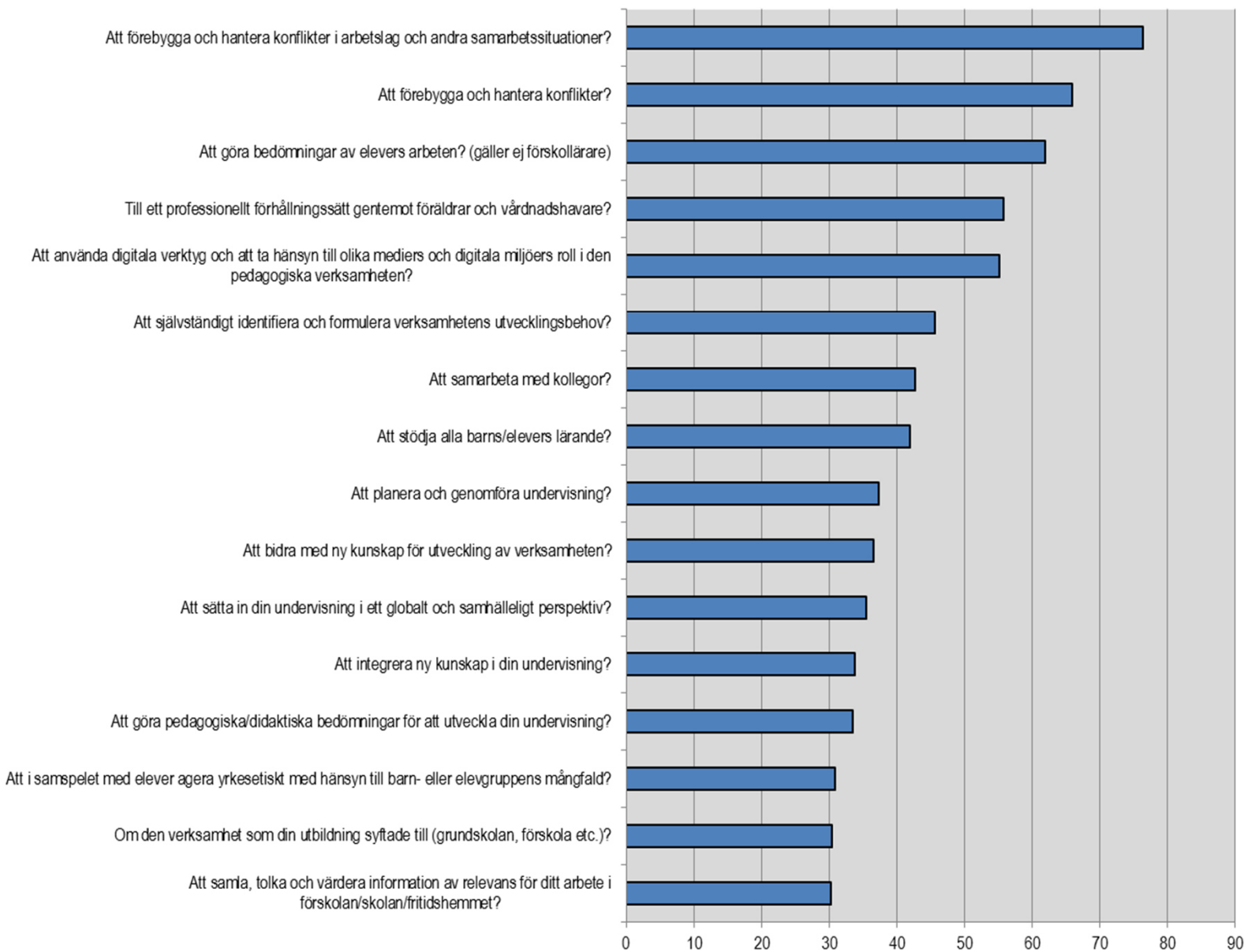
Förmågor och kunskaper som lärarutbildningen bidragit med i hög grad enligt alumnerna.
Områden där mer än 60 procent av alumnerna angett ”I mycket hög grad” eller ”I ganska hög grad”

Förmågor och kunskaper som lärarutbildningen bidragit med mest

	%
Att förstå ditt uppdrag utifrån skollag, läroplaner, internationella konventioner etc.	85,1
Att använda vetenskaplig metodik och ett vetenskapligt förhållningssätt	82,8
Att reflektera över din roll som förskollärare/lärare i undervisningssituationen	79,5
I de ämnen (inriktningar/områden) som ingick i utbildningen	78,8
Kunskaper om barns/ungdomars lärande	77,7
Att förankra den demokratiska värdegrunden i din undervisning	72,8
Att agera självständigt och med ett prövande förhållningssätt hantera information (t.ex. media, läromedel, förordningar)	71,5
Att tillämpa jämställdhetsperspektiv i din roll som förskollärare/lärare	71,0
Att agera som pedagogisk ledare för individen och gruppen	69,6
Att samla, tolka och värdera information av relevans för ditt arbete i förskolan/skolan/fritidshemmet	69,2
Om den verksamhet som din utbildning syftade till (grundskolan, förskola etc.)	68,7
Att i samspelet med elever agera yrkesetiskt med hänsyn till barn- eller elevgruppens mångfald	68,4
Att göra pedagogiska/didaktiska bedömningar för att utveckla din undervisning	66,0
Att integrera ny kunskap i din undervisning	65,3
Att sätta in din undervisning i ett globalt och samhälleligt perspektiv	63,8
Att planera och genomföra undervisning	62,2
Att bidra med ny kunskap för utveckling av verksamheten	62,1

Förmågor och kunskaper som lärarutbildningen bidragit med minst

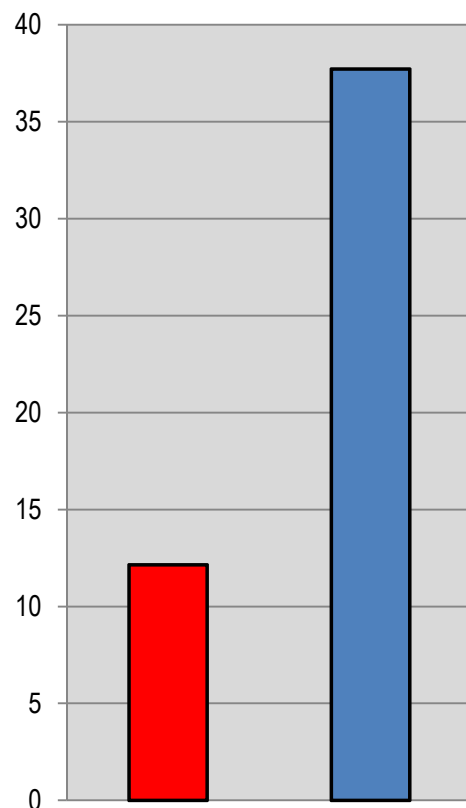
Förmågor och kunskaper som lärarutbildningen bidragit med i låg grad enligt alumnerna. Områden där mer än 30 procent av alumnerna angett ”I mycket låg grad” eller ”I ganska låg grad”

Förmågor och kunskaper som lärarutbildningen bidragit med minst

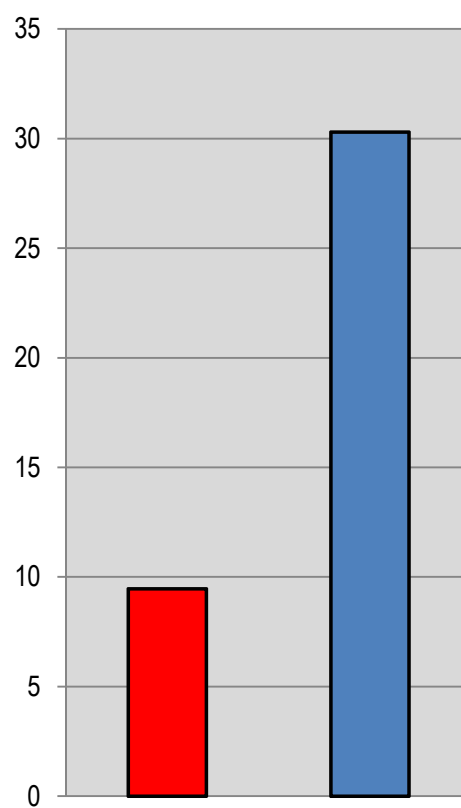
Att förebygga och hantera konflikter i arbetslag och andra samarbetssituationer	76,4
Att förebygga och hantera konflikter	65,8
Att göra bedömningar av elevers arbeten? (gäller ej förskollärare)	61,9
Till ett professionellt förhållningssätt gentemot föräldrar och vårdnadshavare	55,8
Att använda digitala verktyg och att ta hänsyn till olika mediers och digitala miljöers roll i den pedagogiska verksamheten	55,2
Att självständigt identifiera och formulera verksamhetens utvecklingsbehov	45,7
Att samarbeta med kollegor	42,6
Att stödja alla barns/elevs lärande	42,0
Att planera och genomföra undervisning	37,4
Att bidra med ny kunskap för utveckling av verksamheten	36,6
Att sätta in din undervisning i ett globalt och samhällsligt perspektiv	35,5
Att integrera ny kunskap i din undervisning	33,7
Att göra pedagogiska/didaktiska bedömningar för att utveckla din undervisning	33,4
Att i samspelet med elever agera yrkesetiskt med hänsyn till barn- eller elevgruppens mångfald	30,8
Om den verksamhet som din utbildning syftade till (grundskolan, förskola etc.)	30,4
Att samla, tolka och värdera information av relevans för ditt arbete i förskolan/skolan/fritidshemmet	30,3

Även här varierar svaren kraftigt mellan olika lärarutbildningsinriktningar

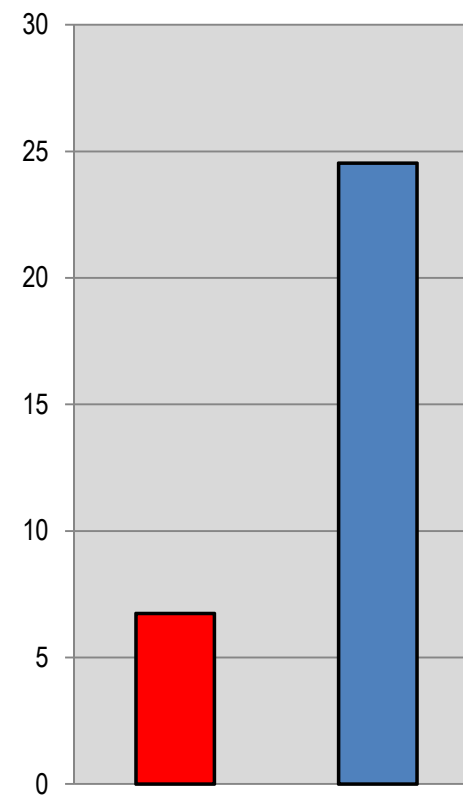
Förmågor och kunskaper som lärarutbildningen bidragit med i **mycket hög grad** enligt alumnerna.

Kunskaper om
barns/ungdomars lärande

Om den verksamhet som din
utbildning syftade till
(grundskolan, förskola etc.)

Att stödja alla barns/elevs
lärande

UPPSALA
UNIVERSITET

Åsikter om olika innehållsområden i lärarutbildningen

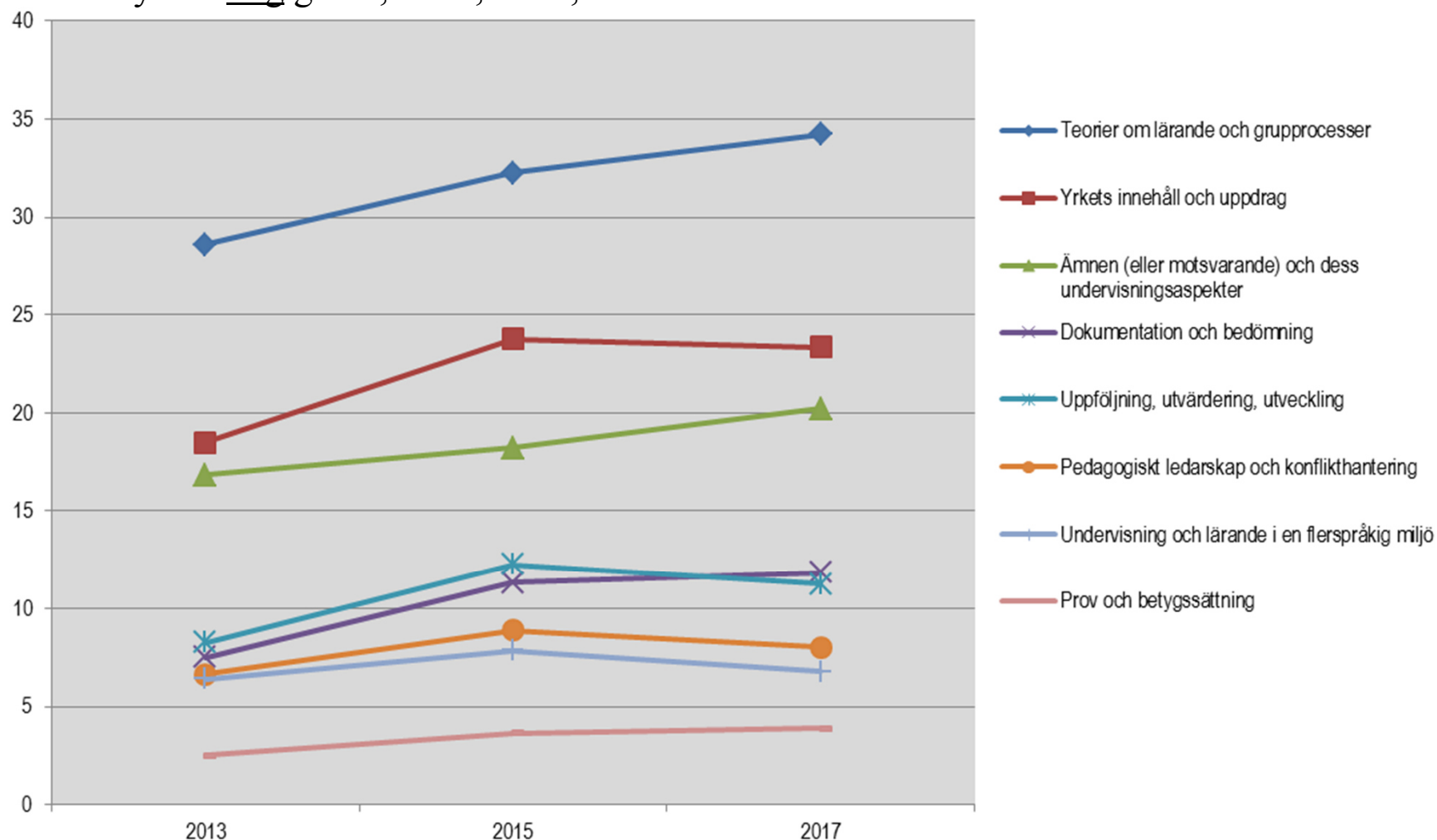
Åsikter om olika innehållsområden i lärarutbildningen

I vilken grad tycker du att utbildningen inom nedanstående områden var tillräcklig?

- a) Yrkets innehåll och uppdrag
- b) Teorier om lärande och grupprocesser
- c) Dokumentation och bedömning
- d) Prov och betygssättning (gäller ej förskollärare)
- e) Uppföljning, utvärdering, utveckling
- f) Ämnen (eller motsvarande) och dess undervisningsaspekter
- g) Pedagogiskt ledarskap och konflikthantering
- h) Undervisning och lärande i en flerspråkig miljö

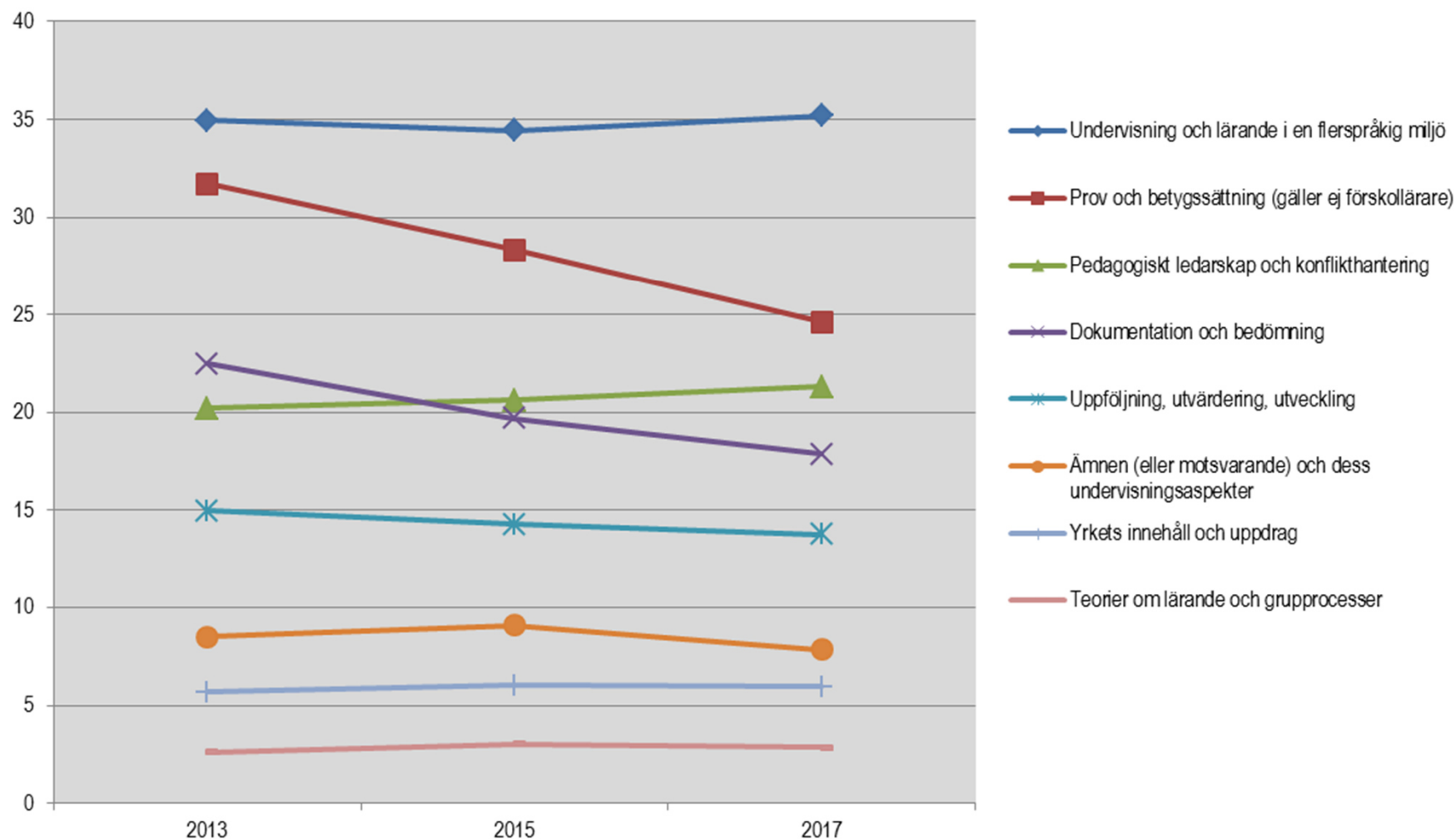
Åsikter om olika innehållsområden i lärarutbildningen

Ämnesområden i lärarutbildningen som alumnerna anser behandlats
”I mycket hög grad”, 2013, 2015, 2017.

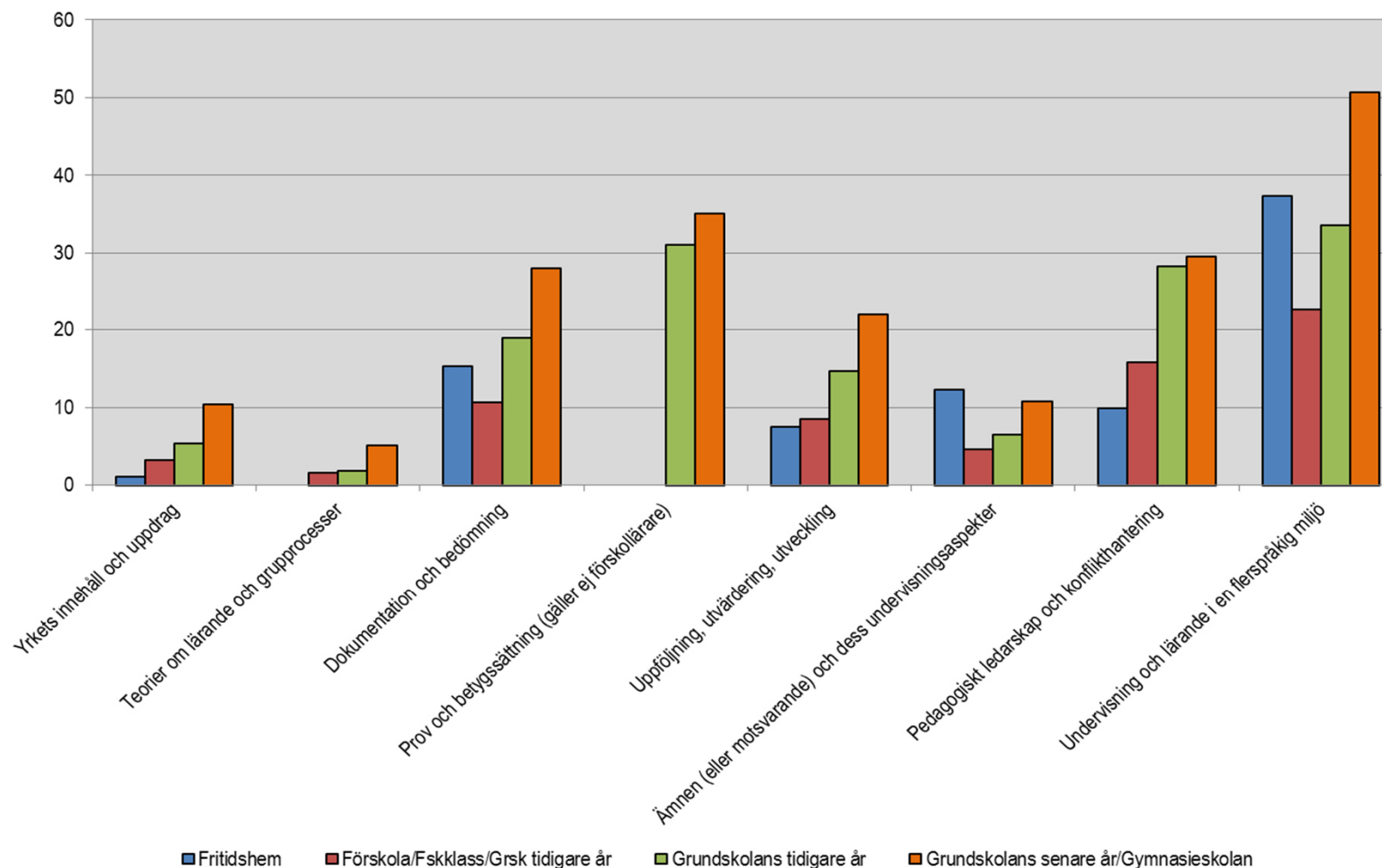
Åsikter om olika innehållsområden i lärarutbildningen

Ämnesområden i lärarutbildningen som alumnerna anser behandlats
”I mycket låg grad”, 2013, 2015, 2017.

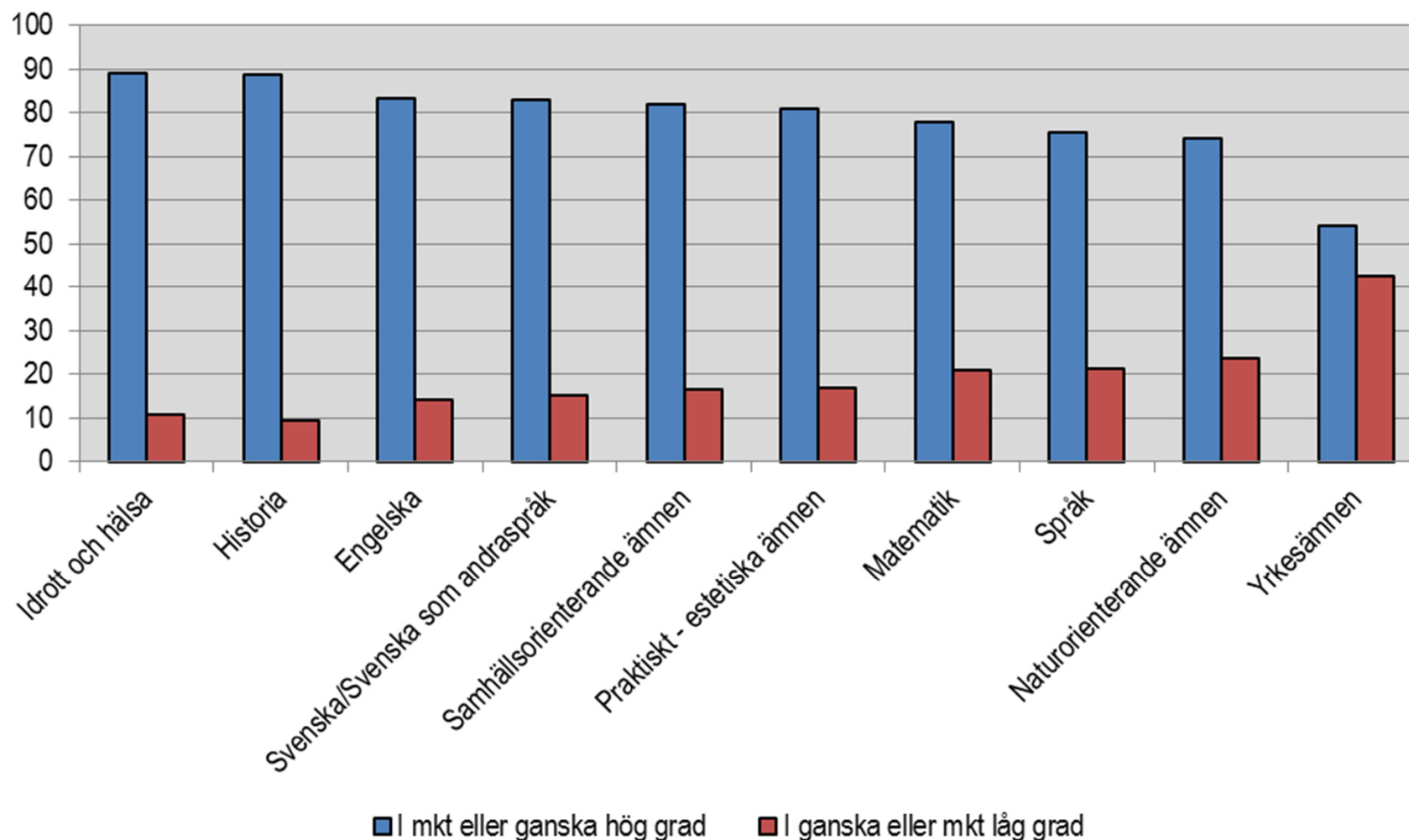
Åsikter om olika innehållsområden i lärarutbildningen

Ämnesområden i lärarutbildningen som alumnerna anser behandlats
”I mycket låg grad”, 2013, 2015, 2017.

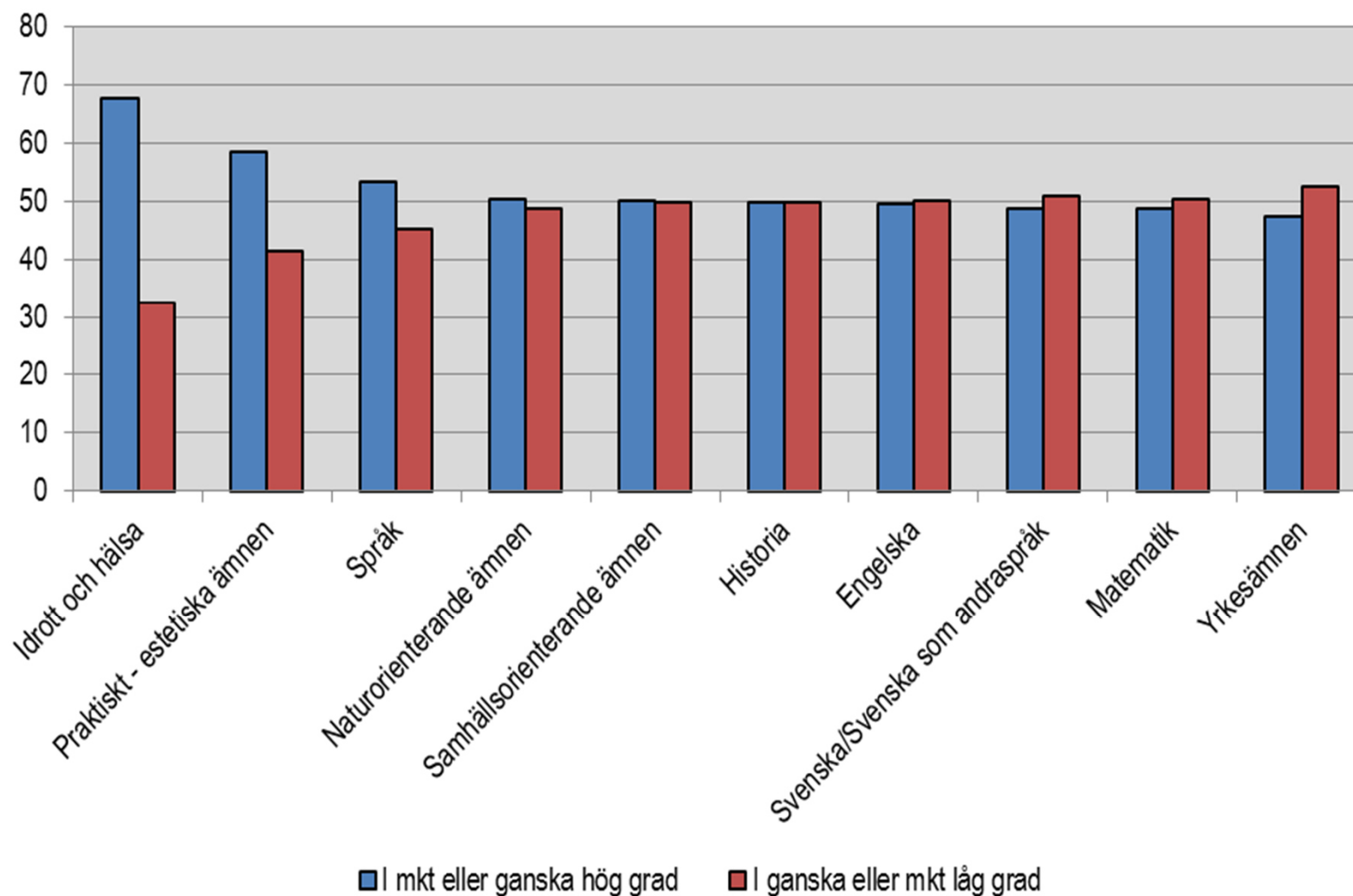
Fördjupning: Skillnader mellan olika ämneslärrarinriktningar

I de ämnen (inriktningar/områden) som ingick i utbildningen

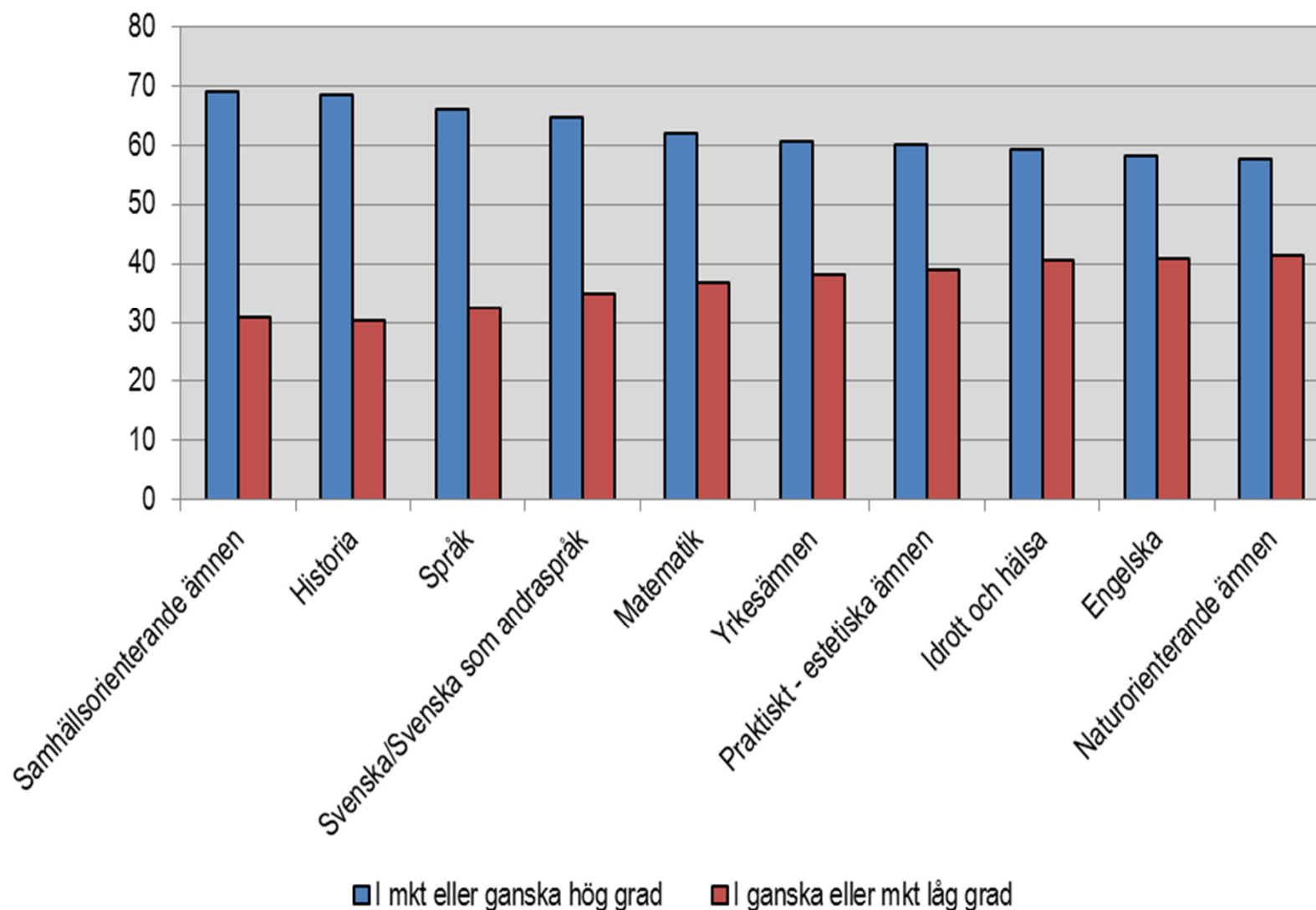
Fördjupning: Skillnader mellan olika ämneslärrarinriktningar

Att planera och genomföra undervisning

Fördjupning: Skillnader mellan olika ämneslärrarinriktningar

Att förankra den demokratiska värdegrunden i din undervisning

Avslutande ord

- Små variationer i svarsmönster mellan åren
- Om något framträder en svagt ”positiv” trend
- Stora variationer i svarsmönster mellan olika lärarutbildningsinriktningar
 - Ex. mellan ämneslärare och förskollärare
- Stora skillnader mellan olika innehållsområden

Avslutande ord

- Bakgrundsvariabler, kön, ålder?
- Hur samvarierar olika svar? Multivariata analyser.
- Analys av öppna svar
- Analys av förändringar efter 2011 års lärarutbildning.
Fråga: När påbörjade man sin utbildning?